

громадянського суспільства в Україні в умовах євроінтеграційних процесів: конституційно-правовий аналіз. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 4. С. 7-13. URL: https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2023/nv4/NV_4-2023-7-13.pdf (дата звернення: 10.02.2024).

3. Нестерович В. Ф. Роль громадськості у формуванні та реалізації державної антикорупційної політики в Україні. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2016. Вип. 3. С. 5–13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2016_3_3 (дата звернення: 14.03.2024).

4. Vukovic D. Civil Society, Accountable Government and the Rule of Law. *SSRN Electronic Journal*, 2014. December. URL: https://www.researchgate.net/publication/315432904_Civil_Society_Accountable_Government_and_the_Rule_of_Law (дата звернення: 14.03.2024).

Крот Рімма Сергіївна

Здобувач другого рівня вищої освіти,
спеціальність «Публічне управління та адміністрування».
Донецький національний університет імені Василя Стуса

ГРОМАДСЬКА АКТИВНІСТЬ У ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ: ТЕХНОЛОГІЯ VS АКТИВІЗМ

Сучасні політичні процеси зазнають значних змін під впливом нових технологій. Проблема полягає у співвідношенні між громадською активністю у політичних процесах та застосуванням технологій в цьому контексті. З одного боку, технології надають можливості для ефективного організування та мобілізації громадян, сприяючи розвитку громадського активізму. З іншого боку, іноді використання технологій може зводити громадську активність до онлайн-протестів та петицій без реального впливу на політичні процеси. Також виникають питання про доступність технологій для всіх верств суспільства та можливість їх зловживання для маніпулювання громадською думкою. Тому важливо розглядати взаємозв'язок між технологіями та громадською активністю з урахуванням суспільних, політичних та етичних аспектів.

Тематику громадянського активізму розкривають у своїх працях зарубіжні науковці, такі як: Г. Алмонд, С. Верба, Р. Даль, Р. Кловард, тощо. [3] Також дослідження зробили такі українці науковці: М. Кармазіна, М. Лациба, Н. Ротар. та інші. [2] Розроблені теоретико-методологічні та методичні підходи є підґрунтям для подальшого наукового дослідження у цьому напрямі.

Метою дослідження є розуміння динаміки взаємодії між технологіями та

громадським активізмом у політичних процесах з метою виявлення можливостей для покращення ефективності громадянської участі в формуванні політичної агенди та прийнятті рішень.

Демократія неможлива без активної участі громадян. Їх залученість дозволяє впливати на політику та формувати курс країни. Крім цього, демократія, як система організації суспільства, надає людям можливість розвивати свій потенціал, впливаючи на прийняття рішень та беручи участь у їхньому формуванні. Важливо, щоб ця участь ґрунтувалась на свідомому та відповідальному підході з боку кожної особи – саме таким чином демократія сприяє розвитку ініціативності та активності особистості. З появою нових технологій з'явилися й нові способи вираження громадянської позиції, що ставить питання про їх вплив на традиційні форми активізму.

Сучасні засоби комунікації, такі як соціальні мережі, месенджери, веб-сайти та інші інтернет-платформи, надають можливість швидко поширювати інформацію та охоплювати велику аудиторію. Вони також дозволяють громадянам висловлювати свої погляди, організовувати кампанії та збирати підписи онлайн. Інтернет та цифрові інструменти дозволяють створювати та керувати онлайн-спільнотами, об'єднувати людей з різних частин світу для спільних дій, що забезпечує можливість швидкої мобілізації відгуку на події та ініціативи. Швидкість та масштаб розповсюдження інформації може забезпечити швидкі результати, але не завжди гарантує глибокий вплив на політичні процеси. Ефективність залежить від стратегій використання технологій та залучення аудиторії. Широке поширення сучасних технологій дозволяє залучати до активізму значну кількість людей навіть без прямого фізичного контакту. Це відкриває можливості для участі та взаємодії для осіб з різних соціальних, етнічних та географічних груп.

Основним недоліком використання інтернет-платформ є те, що хоч влада здатна швидко реагувати на проблеми, проте їх вирішення не має такого глибокого впливу, як традиційні методи, тобто проблема вирішується тимчасово. В сучасному світі, на жаль, все одно залишається можливість легко поширювати неперевірену інформацію та фейкові новини, що може призвести до того, що громадяни отримують неточну або перекручену інформацію, що ускладнює прийняття об'єктивних політичних рішень. Крім цього, багато засобів комунікації, таких як соціальні мережі, використовують алгоритми для фільтрації контенту. Це призводить інколи до того, що користувачі піддаються лише поглядам, які відповідають їхнім власним переконанням, що зменшує шанси на об'єктивне розуміння складних питань. До того ж, громадяни використовують корпоративні технічні платформи, які можуть обмежувати свободу слова та скасовувати деякі форми громадської мобілізації. Крім цього, не всі групи населення мають однаковий доступ до технологій. Це може

призводити до того, що деякі групи будуть менш представленими в онлайн-дискусіях та політичних процесах, що не забезпечує дотримання принципів рівності та інклюзивності.

Разом з тим, традиційні форми активізму, такі як мітинги, демонстрації, петиції та акції протесту, надають можливість прямого контакту та мобілізації громадськості, що може сприяти швидшому вирішенню проблем чи важливих питань. Такі форми громадянської активності також сприяють формуванню солідарності та спільної дії у реальному світі. Традиційні організаційні методи, такі як формування громадських організацій, політичних партій або об'єднань, дозволяють глибоко вбудовуватися в політичну систему та впливати на неї через формальні структури. Завдяки членству в офіційних органах та комітетах, можна впливати на прийняття рішень та політику зсередини. Ці методи забезпечують довгостроковий вплив, адже організації мають чітку структуру, ресурси та постійну базу членів. Традиційний активізм може виявити більшу ефективність у випадках, коли потрібна масова мобілізація або глибокий аналіз проблеми. Він може забезпечити більшу увагу до певних питань та сприяти зміні політичних рішень. Важливим є і те, що громадські організації та партії об'єднують людей з різними поглядами, але спільними інтересами, що дає їм більше потужності та авторитету. Організації можуть мати доступ до фінансування, інформації та експертної підтримки, можуть лобювати свої інтереси в органах влади, а також інформувати громадськість про важливі питання.

Розглядаючи недоліки традиційного активізму варто виділити, насамперед, обмежений вплив на прийняття рішень. Влада може ігнорувати звернення організацій, якщо вони не мають достатнього впливу або авторитету, а також сама громадськість може недостатньо підтримувати організацію через власну незацікавленість та байдужість. Фінансові та експертні бар'єри істотно обмежують можливості організацій впливати на політичні процеси. Нестача коштів, необхідних для організації заходів, оплати персоналу та проведення інформаційних кампаній, а також брак знань та навичок у активістів роблять їм важко вести ефективну діяльність. Співпраця з іншими організаціями та залучення волонтерів може допомогти подолати ці бар'єри, але це не завжди легко зробити. Об'єднання різних людей може слугувати і недоліком, якщо всередині організації недостатня комунікація, оскільки це призводить до внутрішніх конфліктів та конкуренції за лідерські позиції, які можуть шкодити єдності організації. Крім цього, часто реагування на актуальні питання уповільнює багаторівнева структура та необхідність консенсусу. Проте недоліком може бути ще й те, що деякі форми традиційного активізму можуть бути обмежені географічними або соціальними факторами.

Традиційні організаційні методи мають багато переваг і залишаються

важливим інструментом впливу на політику, проте разом із використанням технологій процес прийняття рішень бути швидшим та легшим. Використання лише технологій у громадській активності має свої обмеження і ризики, які можуть підірвати ефективність та легітимність громадського руху або політичної кампанії. Тому можна зробити висновки, що обидва підходи мають свої переваги та недоліки, і їх комбінація може бути найбільш ефективною стратегією для досягнення конкретних політичних цілей.

Перспективою подальших досліджень є вивчення впливу цифрових технологій на динаміку громадської мобілізації та формування політичної агенди в умовах сучасних демократичних суспільств.

Список використаних джерел

1. Гончарук О. В. Вплив соціальних мереж на електоральну поведінку. *Політичне життя*. 2022. № 1. С. 10-15.
2. Кармазіна М. Громадські організації: кого вони представляють? / Марія Кармазіна. *Дзеркало тижня*. Україна. №42, 15 листопада 2013 р.
URL: <http://gazeta.dt.ua/internal/gromadskiorganizaciyi-kogo-voni-predstavlyayut-.html> (дата звернення: 02.04.2024)
3. Петренко П. П. Інформаційні війни: теорія, практика, протидія. Київ: Академперіодика, 2020. 240 с.

Далібожак Валентина

Здобувач другого рівня вищої освіти,
ННІ економіки і права, кафедра менеджменту та державної служби.
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ГРОМАДСЬКА АКТИВНІСТЬ У ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ: ТЕХНОЛОГІЯ «VS АКТИВІЗМ»

Однією з фундаментальних основ будь якої демократичної системи є участь громадян у суспільному і політичному житті суспільства, яке, в принципі, повинно охоплювати всі компоненти політичної системи та громадянського суспільства, з одного боку, і задавати через запити різних груп і верств населення основні пріоритети суспільного розвитку – з іншого.

Проблема участі громадян є тісно пов'язаною з виникненням конституційного лібералізму та розвитком демократії. Разом із тим, незважаючи на величезний політичний досвід сучасних демократій і значні досягнення в його дослідженні, в сучасних соціальних науках однією з найбільш дискусійних залишається проблема пояснення участі громадян в політичному процесі, мотивів їх прагнення у різний спосіб впливати на